

1902

UMOWA

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Armenii
o współpracy w dziedzinie obronności,**

podpisana w Warszawie dnia 6 września 2004 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 6 września 2004 r. w Warszawie została sporządzona Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Armenii o współpracy w dziedzinie obronności, w następującym brzmieniu:

UMOWA

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a Rządem Republiki Armenii o współpracy
w dziedzinie obronności**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Armenii, zwane dalej „Stronami”,

AGREEMENT

**between the Government of the Republic of Poland
and the Government of the Republic of Armenia
on Co-operation in the field of defence**

The Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Armenia hereinafter referred to as „the Parties”,

Biorąc pod uwagę potrzebę przyczynienia się do umacniania pokoju, zaufania i stabilności, rozwoju stosunków pomiędzy państwami w Europie i na całym świecie — w duchu Karty Narodów Zjednoczonych, Helsińskiego Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Paryskiej Karty Nowej Europy,

Kierując się celami i zasadami zawartymi w Deklaracji o rozwoju przyjaznych stosunków i współpracy między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Armenii, sporządzonej w Warszawie dnia 14 lipca 1999 r.,

Uważając współpracę w dziedzinie obronności za niezbędny element bezpieczeństwa i stabilizacji oraz za mającą szczególne znaczenie dla współdziałania w zakresie przekształcenia, budowy i doskonalenia systemu bezpieczeństwa światowego,

Pragnąc rozwoju dobrych i przyjaznych stosunków oraz uzupełnienia i umocnienia współpracy w obszarach wzajemnych zainteresowań,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Cel i przedmiot umowy

1. Umowa niniejsza określa główne postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie obronności między Stronami, opartej na zasadach równości, partnerstwa i wzajemnej korzyści.

2. Współpraca między Stronami w ramach niniejszej umowy będzie prowadzona zgodnie z ich prawem krajowym, ogólnie przyjętymi zasadami oraz normami prawa międzynarodowego i zobowiązaniami międzynarodowymi Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Armenii.

Artykuł 2

Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy, wyrażenie:

- 1) „współpraca” — oznacza współpracę w dziedzinie obronności;
- 2) „personel wojskowy” — oznacza członków Sił Zbrojnych Państw Stron;
- 3) „personel cywilny” — oznacza pracowników cywilnych Sił Zbrojnych Państw Stron;
- 4) „Strona wysyłająca” — oznacza Stronę, która wysłała personel wojskowy lub/i cywilny na terytorium Państwa drugiej Strony zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy;
- 5) „Strona przyjmująca” — oznacza Stronę, która przyjmuje personel wojskowy lub/i cywilny Strony wysyłającej zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.

Taking into account the need to contribute to the strengthening of peace, confidence and stability and the development of the relations between the states in Europe and the world as a whole, in the spirit of the United Nations Charter, the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe and the Paris Charter for New Europe,

Led by the aims and the principles of the Declaration on the development of friendly relations and co-operation between the Republic of Poland and the Republic of Armenia, done in Warsaw on 14th July 1999,

Considering co-operation in field of defence to be a vital element of security and stabilisation and of particular significance for the co-operation in reshaping and improving of the security system in the world,

Willing to intensify their good and friendly relations and desiring to complement and reinforce co-operation on subjects of common interest,

have agreed on the following:

Article 1

Aim and Subject of the Agreement

1. This Agreement outlines general provisions concerning defence co-operation between the Parties, based on the principles of equality, partnership and mutual benefit.

2. The co-operation between the Parties within the framework of this Agreement will be carried out in accordance with their national laws, generally recognised principles and norms of international law, and international commitments of the Republic of Poland and the Republic of Armenia.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. „Co-operation” means co-operation in the field of defence.
2. „Military personnel” means members of the Armed Forces of the States of the Parties.
3. „Civilian personnel” means the civilian employees of the Armed Forces of the States of the Parties.
4. „Sending Party” means a Party sending its military and/or civilian personnel to the territory of the State of other Party, in accordance with the provisions of this Agreement.
5. „Receiving Party” means a Party receiving military and/or civilian personnel of the Sending Party in accordance with the provisions of this Agreement.

Artykuł 3

Obszary współpracy

1. Współpraca między Stronami może obejmować następujące obszary:

- 1) wymiana doświadczeń na temat planowania obronnego prowadzonego w Państwach Stron;
- 2) funkcjonowanie Sił Zbrojnych w demokratycznym społeczeństwie, w tym sprawowanie demokratycznej kontroli nad Siłami Zbrojnymi i strukturami obronnymi oraz wykonywanie postanowień traktatów międzynarodowych w dziedzinie obronności, bezpieczeństwa i kontroli zbrojeń;
- 3) udział w przedsięwzięciach Programu „Partnersstwo dla Pokoju”, misjach pokojowych i humanitarnych oraz innych przedsięwzięciach organizacji międzynarodowych dotyczących wspierania pokoju i zwalczania terroryzmu;
- 4) organizacja Sił Zbrojnych, struktura jednostek wojskowych, wsparcie logistyczne oraz polityka kadrowa i zarządzanie;
- 5) edukacja wojskowa i szkolenie personelu wojskowego, włączając zastosowanie nowoczesnych środków technicznych w procesie kształcenia i szkolenia;
- 6) zagadnienia ochrony wymienianych informacji niejawnych;
- 7) działalność służb poszukiwawczo-ratowniczych;
- 8) nauki wojskowe i prace badawcze;
- 9) geografia wojskowa, hydrografia, meteorologia;
- 10) inicjatywy w dziedzinie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym w zakresie dostaw nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego na wyposażenie Sił Zbrojnych Państw Stron, badań i rozwoju, obsługi i remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- 11) zagadnienia techniczne dotyczące modernizacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego będącego na wyposażeniu Sił Zbrojnych Państw Stron;
- 12) zastosowanie systemów informatycznych oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych w Siłach Zbrojnych Państw Stron;
- 13) medycyna wojskowa;
- 14) zagadnienia prawne w dziedzinie obronności.

2. Szczegółowe kwestie odnoszące się do współpracy, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w innych wspólnie uzgodnionych obszarach, mogą być określone w odrębnych porozumieniach i protokołach dodatkowych zawartych między organami, o których mowa w artykule 9.

Article 3

Areas of Co-operation

1. Co-operation between the Parties may include the following areas:

- 1) exchange of experience in the field of defence planning in the States of the Parties;
- 2) functioning of Armed Forces in democratic society, including democratic control over the Armed Forces and Defence Structures, implementation of provisions of the international treaties in fields of defence, security and arms control;
- 3) participation in activities of the „Partnership for Peace” Program, peace and humanitarian relief missions and other operations of international organisations regarding peace support and fighting terrorism;
- 4) organisation of the armed forces, military units structure and logistic support, personnel policy and management;
- 5) military education and training of the military personnel, including application of modern technical aids in education and training process;
- 6) issues related to security of exchanged classified information;
- 7) activities of search and rescue services;
- 8) military science and research;
- 9) military geography, hydrography and meteorology;
- 10) initiatives in the field of armament and military equipment, including provision of modern armament and military equipment to the armed forces of the States of the Parties, research and development, maintenance and overhaul of armament and equipment;
- 11) technical aspects of modernisation of the armament and military equipment which the Armed Forces of the States of the Parties are equipped with;
- 12) application of information systems, information and communication technologies to the armed forces of the States of the Parties;
- 13) military medicine;
- 14) legal issues in the field of defence.

2. Specific issues related to co-operation in the areas specified in the first paragraph of this Article and in other mutually agreed areas shall be settled through separate arrangements and additional protocols concluded between the bodies mentioned in article 9.

Artykuł 4

Formy współpracy

1. Współpraca między Stronami będzie realizowana, w szczególności, w następujących formach:

- 1) spotkania ministrów obrony, szefów obrony/sztabów generalnych, dowódców Sił Lądowych, Sił Powietrznych i Obrony Przeciwlotniczej i innych przedstawicieli ministerstw obrony i Sił Zbrojnych Państw Stron;
- 2) wymiana doświadczeń między ekspertami;
- 3) konsultacje polityczno-wojskowe, konferencje i seminaria;
- 4) spotkania delegacji sztabów obrony/generalnych w celu wymiany informacji w zakresie rozwoju Sił Zbrojnych Państw Stron i określenia potrzeb w zakresie współpracy;
- 5) studia i praktyki w wyższych szkołach wojskowych i wojskowych jednostkach badawczo-rozwojowych, wymiana wykładowców i stażystów w różnych dziedzinach;
- 6) doradztwo fachowe i pomoc w szczególności w składaniu zamówień, pracach badawczych, rozwojowych i remontowych oraz modernizacji uzbrojenia i sprzętu na potrzeby Sił Zbrojnych;
- 7) udział obserwatorów w ćwiczeniach wojskowych;
- 8) udział w operacjach wspierania pokoju i operacjach humanitarnych;
- 9) wymiana informacji, dokumentacji i materiałów szkoleniowych;
- 10) organizacja i udział w wydarzeniach kulturalnych i sportowych.

2. Ministrowie obrony Państw Stron będą, w zależności od potrzeb, organizować konsultacje w kwestiach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania.

3. Ministrowie obrony Państw Stron mogą upoważnić także inne sobie podległe organy do nawiązywania kontaktów i udziału w wykonywaniu postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 5

Roczne plany współpracy

1. Podstawą współpracy na dany rok jest wzajemnie zatwierdzony roczny plan współpracy.

2. Wnioski i propozycje do rocznego planu współpracy będą składane w terminie do dnia 1 września roku poprzedzającego rok, na który sporządza się plan.

Article 4

Forms of Co-operation

1. Co-operation between the Parties shall be carried out, in particular, in the following forms:

- 1) meetings of Ministers of Defence, Chiefs of Defence/General Staffs, Chiefs of the Army, the Air and Air-Defence Forces, and other officials of the Ministries of Defence and Armed Forces of the States of the Parties;
- 2) exchange of experience on expert level;
- 3) political-military consultations, conferences and seminars;
- 4) meetings between delegations of Defence/General Staffs, with the purpose of information exchange on the development of the Armed Forces of the states of the Parties and defining co-operation requirements;
- 5) studies and practical training in higher military academies and military research and development institutions, exchange of lecturers and trainees in different fields;
- 6) expert advise and assistance in particular, in placing orders, research and development, overhaul and refurbishment of armament and equipment for the needs of armed forces;
- 7) participation of observers in military exercises;
- 8) participation in peacekeeping missions and humanitarian relief operations;
- 9) exchange of information and documentation and training materials;
- 10) organisation of and participation in cultural and sports event.

2. The Ministers of Defence of the States of the Parties shall hold consultations on issues of mutual interest depending on the need.

3. The Ministers of Defence of the States of the Parties may also authorise other units subordinated to them to maintain contacts and to participate in implementation of the provisions of this Agreement.

Article 5

Annual co-operation plans

1. The basis for co-operation for a given year is a mutually accepted annual co-operation plan.

2. Submissions and proposals to the annual co-operation plan will be made by the first of September of the year preceding the year for which the plan is prepared.

3. Roczny plan współpracy będzie uzgodniony i podpisany przez upoważnionych przedstawicieli Stron w terminie do dnia 1 listopada roku poprzedzającego rok, na który sporządza się plan.

4. W rocznym planie współpracy wyszczególnia się konkretne przedsięwzięcia oraz formy, terminy i miejsca ich realizacji, a także liczbę uczestników, jak również organy odpowiedzialne za ich realizację.

5. Uzgodnione roczne plany współpracy mogą być zmieniane za zgodą Stron.

3. The annual co-operation plan will be agreed and signed by the authorised representatives of the Parties by the first of November of the year preceding the year for which the plan is prepared.

4. The annual co-operation plan will specify particular undertakings, their forms, dates and places and number of participants as well as the competent authorities of the Parties.

5. The agreed annual co-operation plans may be amended by consent of the Parties.

Artykuł 6

Status członków personelu wojskowego i cywilnego

Status członków personelu wojskowego i cywilnego Państwa Strony podczas ich pobytu na terytorium Państwa drugiej Strony dla celów uczestnictwa w przedsięwzięciach wynikających z niniejszej umowy określają postanowienia umów międzynarodowych, których uczestnikami są Strony.

Artykuł 7

Ochrona informacji niejawnych

1. Informacjami niejawnymi w rozumieniu niniejszej umowy są informacje, które niezależnie od formy i sposobu ich wyrażenia, także w trakcie ich opracowywania, wymagają ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem.

2. Informacje, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, oznacza się odpowiednią do ich treści klauzulą tajności, zgodnie z prawem wewnętrznym Państwa każdej ze Stron.

3. Strony przyjmują za równoważne następujące klauzule tajności:

Article 6

Status of military and civilian personnel

The status of military and civilian personnel of the State of the Party during their presence on the territory of the State of the other Party for the purpose of participation in activities within the framework of this Agreement is defined by the provisions of international agreements binding both Parties.

Article 7

Protection of Classified Information

1. "Classified information" means information which independently from the form of its expression, including the stage of its elaboration, requires protection against unauthorized disclosure.

2. Classified information, as referred in paragraph 1 of this Article, is to be denoted, adequately to its contents, with the security classification level in accordance to the national legislation of each Party.

3. The Parties assume that the following classification levels correspond fully with each other:

Rzeczpospolita Polska The Republic of Poland	Republika Armenii The Republic of Armenia	Odpowiednik angielski English equivalent
ZASTRZEŻONE	ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ	RESTRICTED
POUFNE	ԳԱՂՏՆԻ	CONFIDENTIAL
TAJNE	ԳԱՂՏՆԻ	SECRET
ŚCIŚLE TAJNE	ՀՈՒՅԺ ԳԱՂՏՆԻ	TOP SECRET

4. Strony podejmą na podstawie przepisów prawa wewnętrznego swoich Państw wszelkie działania w celu ochrony informacji niejawnych otrzymywanych na podstawie niniejszej umowy od drugiej Strony lub powstałych w związku z realizacją na terytorium Państwa Strony zamówienia złożonego przez drugą Stronę wymagającego dostępu do informacji niejawnych. Zapewnią one tego rodzaju informacjom niejawnym co najmniej taką samą ochronę, jaka obowiązuje w stosunku do własnych informacji niejawnych objętych odpowiednią klauzulą tajności.

5. Informacje niejawne wymieniane na podstawie niniejszej umowy będą wykorzystywane wyłącznie zgodnie z celem, w jakim zostały przekazane.

6. Strony nie będą udostępniać lub ujawniać informacji, o których mowa w ustępie 5 niniejszego artykułu, osobom trzecim bez uprzedniej zgody właściwego organu lub upoważnionej osoby Strony, która nadała klauzulę tajności.

7. Informacje niejawne wymieniane na podstawie niniejszej umowy mogą być udostępniane tylko osobom, których zadania wymagają zapoznania się z nimi i które upoważnione zostały do dostępu do nich po przeprowadzeniu niezbędnego postępowania sprawdzającego. Postępowanie sprawdzające musi być tak samo rygorystyczne, jak postępowanie przeprowadzane w celu uzyskania dostępu do krajowych informacji niejawnych oznaczonych odpowiednią klauzulą tajności.

8. Informacje niejawne będą przekazywane przez kurierów dyplomatycznych lub wojskowych. Właściwy organ państwowy każdej ze Stron potwierdza odbiór informacji niejawnej i przekazuje ją zgodnie z krajowymi regulacjami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych.

9. W przypadku stwierdzenia przez jedną ze Stron, że doszło do nieuprawnionego ujawnienia informacji niejawnej drugiej ze Stron, Strona ta niezwłocznie powiadomi o tym fakcie drugą Stronę. Naruszenie przepisów dotyczących wzajemnej ochrony informacji niejawnych będzie wyjaśniane i ścigane przez organy Państwa tej Strony, na terytorium którego doszło do takiego naruszenia lub z winy którego takie naruszenie nastąpiło. O wyniku podjętych czynności Strona ta niezwłocznie powiadomi drugą Stronę. W przypadku wystąpienia takiej konieczności Państwa Strony będą współpracowały podczas prowadzonego dochodzenia.

10. W przypadku utraty mocy obowiązującej przez niniejszą umowę wszelkie informacje niejawne wymieniane w ramach wykonywania postanowień niniejszej umowy będą nadal chronione zgodnie z prawem Państwa każdej ze Stron.

11. Instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę wymiany informacji niejawnych dotyczących dziedzin obronności są:

4. On the basis of their own legislation the Parties shall implement any measures aimed at protection of classified information received under the terms of this Agreement from the other Party, or originated with reference to a contract with the other Party, which requires an access to the classified information. They shall ensure for this information at least the same protection as it is required for their own classified information, denoted with adequate security classification level.

5. Classified information exchanged under the terms of this Agreement shall exclusively be used in accordance with the purpose it has been transferred.

6. Information mentioned in paragraph 5 of this Article shall not be made accessible by the Parties to the third parties without prior consent of the appropriate organ or an authorised person of the Party which made the classification of the information.

7. Classified information exchanged under the terms of this Agreement can be made accessible only to those persons whose functions legitimise its acquisition and who have been authorised for access to it, after requisite security clearance. Security clearance has to be equally stringent as the security clearance carried out in order to grant access to the national classified information denoted with adequate classification level.

8. Classified information shall be carried by diplomatic or military couriers. The authorised state organ of every Party shall confirm the receipt of classified information and transfer it in accordance with national legislation pertaining to protection of classified information.

9. If one of the Parties acquires knowledge of the unauthorised disclosure of classified information of the other Party, it shall immediately notify this Party of this fact. Breaches of laws and regulations on mutual protection of classified information shall be investigated and prosecuted by the State organs of the Party, on which territory the breach took place or through its fault it occurred. This Party, as soon as possible, shall notify the other Party on the results of undertaken investigation. The Parties shall co-operate in investigation, if required.

10. Any classified information exchanged between the Parties under the terms of this Agreement shall also be protected by the Parties according to their State legislation after termination of this Agreement.

11. The institutions responsible for protection of exchange of classified information concerning defence matters are:

- w imieniu Strony polskiej: Wojskowe Służby Informacyjne,
- w imieniu Strony armeńskiej: Departament Nr 8 Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Republiki Armenii.

- on behalf of the Polish Party: Military Information Service,
- on behalf of the Armenian Party: Department No. 8 of the General Staff of the Armed Forces of the Republic of Armenia.

Artykuł 8

Article 8

Finansowanie współpracy**Financing of the Co-operation**

1. Finansowanie wizyt w ramach współpracy będzie realizowane według następujących zasad:

1. The financing of co-operation activities shall be carried out in accordance with the following principles:

1) Strona wysyłająca zapewni i pokryje koszty:

1) The Sending Party shall provide and cover the costs of:

- a) transportu do i z terytorium Państwa Strony przyjmującej,
- b) ewentualnego ubezpieczenia personelu, w tym koszty ubezpieczenia w razie choroby lub wypadku,
- c) uzyskania dokumentów wymaganych przez władze Państwa Strony przyjmującej niezbędnych do wjazdu i opuszczenia terytorium;

- a) travel to and from the territory of the State of the Receiving Party;
- b) required personnel insurance, including health and injury insurance;
- c) documents required by the authorities of the State of the Receiving Party to enter and leave its territory.

2) Strona przyjmująca zapewni i pokryje koszty:

2) The Receiving Party shall provide and cover the costs of:

- a) wyżywienia i zakwaterowania,
- b) transportu w ramach programu wizyty.

- a) board and accommodation;
- b) transportation within the programme of the visit.

2. Strona przyjmująca zapewni, w razie potrzeby, opiekę medyczną i stomatologiczną personelowi wojskowemu i cywilnemu Strony wysyłającej. Koszty takiej opieki będą zwracane Stronie przyjmującej przez Stronę wysyłającą na podstawie przedstawionych rachunków w terminie 30 dni od ich otrzymania.

2. Receiving Party, in case of emergency, will provide the military and civilian personnel of the Sending Party with medical and dental care. The costs of this care the Sending Party will reimburse the Receiving Party within 30 days from receipt of the vouchers.

3. Strony mogą określić inne niż wymienione w ustępie 1 zasady finansowania wizyt w drodze odrębnych porozumień i protokołów dodatkowych zawartych między Stronami.

3. The Parties may agree on other financial principles than those mentioned in paragraph 1 through separate agreements and additional protocols.

4. Ustalenia finansowe w odniesieniu do studiów w instytucjach kształcenia wojskowego lub akademiach wojskowych, jak również związane z ćwiczeniami wojskowymi, szkoleniem bądź operacjami pokojowymi zostaną określone w oddzielnych porozumieniach.

4. Financial arrangements related to studies at military education institutions or military academies as well as those related to conduct of military exercises, training or peace operations shall be defined in separate agreements.

Artykuł 9

Article 9

Organy odpowiedzialne za wykonanie umowy**Authorised state bodies**

Organami odpowiedzialnymi za wykonanie umowy są:

The authorised state bodies of the Parties for implementation of this Agreement are:

- w imieniu Strony polskiej: Minister Obrony Narodowej i Minister Gospodarki i Pracy,

- on behalf of the Polish Party: the Minister of National Defence, the Minister of Economy and Labour;

- w imieniu Strony armeńskiej: Ministerstwo Obrony.

- on behalf of the Armenian Party: the Ministry of Defence.

Artykuł 10

Spory

Spory dotyczące interpretacji lub wykonywania niniejszej umowy będą rozstrzygane wyłącznie przez Strony w drodze konsultacji.

Artykuł 11

Przepisy końcowe

1. Niniejsza umowa wejdzie w życie w dniu otrzymania późniejszej pisemnej notyfikacji, którymi Strony, w drodze dyplomatycznej, powiadomią się o wypełnieniu niezbędnych procedur wewnętrznych wymaganych do jej wejścia w życie.

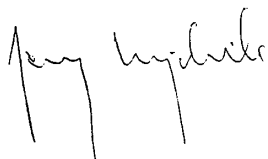
2. Umowa niniejsza jest zawarta na czas nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą ze Stron. W takim przypadku traci ona moc po upływie sześciu miesięcy od dnia notyfikacji.

3. Umowa niniejsza, za zgodą Stron, może być zmieniona w formie pisemnego protokołu, który będzie uważany za integralną część umowy i wejdzie w życie zgodnie z procedurą określoną w postanowieniach niniejszego artykułu.

SPORZĄDZONO w Warszawie dnia 6 września 2004 r., w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim, ormiańskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy ich interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Republiki Armenii

Article 10

Disputes

Disputes between the Parties regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved exclusively by the Parties by consultations.

Article 11

Final Provisions

1. This Agreement will come into force on the date of receiving the last written notification, by which the Parties notify each other through diplomatic channels about the fulfilment of the procedures under the national legislation required for its entry into force.

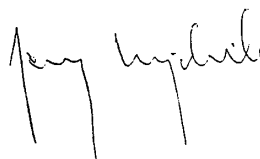
2. This Agreement is concluded for an indefinite period. It may be terminated by each Party through notification. In this case the Agreement expires after six months from the date of notification.

3. This Agreement may be amended by mutual content of the Parties, which are formulated in written protocols, which must be considered as integral part of this Agreement and will enter into force according to the provisions of this Article.

DONE in Warsaw on September 6, 2004 in two original copies, each in the Polish, Armenian and English languages, all text being equally authentic. In case of any discrepancy in their interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Poland

For the Government of
the Republic of Armenia

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԵՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ՄԻՋԵՎ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԱՍԻՆ

Լեհաստանի Հանրապետության Կառավարությունը և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը, այսուհետ՝ Կողմեր,

հաշվի առնելով խաղաղության, վստահության և կայունության ամրապնդման, ինչպես նաև Եվրոպայում և ամբողջ աշխարհում պետությունների միջև հարաբերությունների զարգացման անհրաժեշտությունը Միավորված ազգերի կազմակերպության Կանոնադրության, Եվրոպայում անվտանգության և համագործակցության համաժողովի հելսինկյան եզրափակիչ ակտի և նոր Եվրոպայի փարիզյան Կանոնադրության ոգով,

առաջնորդվելով 1999թ. հուլիսի 14-ին Վարշավայում ստորագրված «Լեհաստանի Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետության միջև բարեկամական հարաբերությունների և համագործակցության զարգացման մասին» Հռչակագրի նպատակներով և սկզբունքներով,

գիտակցելով, որ պաշտպանության ոլորտում համագործակցությունը հանդիսանում է անվտանգության և կայունության կենսական տարր և հատուկ կարևորություն ունի աշխարհում անվտանգության համակարգի վերաձևավորմանն ու կատարելագործմանն ուղղված համագործակցության համար,

ցանկանալով ակտիվացնել իրենց լավ և բարեկամական հարաբերությունները և ձգտելով լրացնել ու ամրապնդել համագործակցությունը ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող խնդիրների շուրջ,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

ՀՈՂՎԱԾ 1

Համաձայնագրի նպատակը և առարկան

1. Սույն Համաձայնագրով ձևավորվում են Կողմերի միջև պաշտպանության ոլորտում համագործակցությանն առնչվող ընդհանուր դրույթները՝ հիմնված հավասարության, գործընկերության և փոխշահավետության սկզբունքների վրա:

2. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում Կողմերի միջև համագործակցությունը կիրականացվի նրանց ազգային օրենսդրությանը, միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին ու նորմերին և Լեհաստանի Հանրապետության ու Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պարտավորություններին համապատասխան:

ՀՈՂՎԱԾ 2

Սահմանումներ

Սույն Համաձայնագրի նպատակով՝

1. «համագործակցություն» նշանակում է՝ համագործակցություն պաշտպանության բնագավառում:
2. «Չինվորական անձնակազմ» նշանակում է՝ Կողմերի պետությունների զինված ուժերի անձնակազմ:
3. «Քաղաքացիական անձնակազմ» նշանակում է՝ Կողմերի պետությունների զինված ուժերի քաղաքացիական ծառայություն անցնող անձինք:
4. «Ուղարկող կողմ» նշանակում է՝ այն Կողմը, որն իր զինվորական և/կամ քաղաքացիական անձնակազմին ուղարկում է մյուս Կողմի պետության տարածք՝ սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան:
5. «Ընդունող կողմ» նշանակում է՝ այն Կողմը, որն ընդունում է ուղարկող կողմի զինվորական և/կամ քաղաքացիական անձնակազմին՝ սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան:

ՀՈՂՎԱԾ 3

Համագործակցության ոլորտները

1. Կողմերի միջև համագործակցությունը կարող է ընդգրկել հետևյալ ոլորտները.
 - 1) փորձի փոխանակում Կողմերի պետությունների պաշտպանական պլանավորման ոլորտում,
 - 2) զինված ուժերի գործունեությունը ժողովրդավարական հասարակությունում, ներառյալ զինված ուժերի և պաշտպանական կառույցների ժողովրդավարական վերահսկողությունը, պաշտպանության, անվտանգության և սպառազինությունների վերահսկման ոլորտներում միջազգային պայմանագրերի դրույթների իրականացումը,
 - 3) մասնակցություն «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի միջոցառումներին, խաղաղապահ և մարդասիրական օգնության առաքելություններին և միջազգային կազմակերպությունների այլ

- գործողություններին՝ կապված խաղաղությանն աջակցելու և ահաբեկչության դեմ պայքարի հետ,
- 4) զինված ուժերի կազմավորումը, ռազմական ստորաբաժանումների կառուցվածքը և թիկունքային ապահովումը, անձնակազմի նկատմամբ տարվող քաղաքականությունը և ղեկավարումը,
 - 5) զինվորական անձնակազմի ռազմական կրթություն և վերապատրաստում, ներառյալ արդիական տեխնիկական օժանդակության կիրառումը կրթության և վերապատրաստման գործընթացում,
 - 6) փոխանակված գաղտնի տեղեկատվության անվտանգությանն առնչվող խնդիրներ,
 - 7) որոնման և փրկարարական ծառայությունների գործողություններ,
 - 8) ռազմական գիտություն և հետազոտություն,
 - 9) ռազմական աշխարհագրություն, հիդրոգրաֆիա և օդերևութաբանություն,
 - 10) սպառազինության և ռազմական տեխնիկայի ոլորտում նախաձեռնություններ, ներառյալ Կողմերի պետությունների զինված ուժերին արդիական սպառազինությունների և ռազմական տեխնիկայի տրամադրումը, սպառազինության և տեխնիկայի հետազոտությունը և կատարելագործումը, պահպանումը և կապիտալ վերանորոգումը,
 - 11) Կողմերի պետությունների զինված ուժերի սպառազինությունների և ռազմական տեխնիկայի արդիականացման տեխնիկական տեսանկյուններ,
 - 12) տեղեկատվական համակարգերի, տեղեկատվության և կապի տեխնոլոգիաների կիրառում Կողմերի պետությունների զինված ուժերում,
 - 13) ռազմական բժշկություն,
 - 14) պաշտպանության ոլորտի իրավական խնդիրներ:

2. Սույն հոդվածի առաջին կետում նշված ոլորտներում համագործակցությանն ու փոխադարձաբար համաձայնեցված այլ ոլորտներին վերաբերող հատուկ հարցերը կկարգավորվեն 9-րդ հոդվածում նշված մարմինների միջև կնքված առանձին համաձայնագրերի և լրացուցիչ արձանագրությունների միջոցով:

ՀՈՒՎԱԾ 4

Համագործակցության ձևերը

1. Կողմերի միջև համագործակցությունը կիրականացվի մասնավորապես հետևյալ ձևերով.

- 1) հանդիպումներ Կողմերի պետությունների պաշտպանության և նախարարների, պաշտպանության/գլխավոր շտաբների պետերի, ցամաքային զինված ուժերի, ռազմաօդային ուժերի և հակաօդային պաշտպանության ուժերի պետերի և պաշտպանության նախարարությունների ու զինված ուժերի այլ պաշտոնյաների միջև,
- 2) փորձագիտական մակարդակով փորձի փոխանակում,
- 3) քաղաքական-ռազմական խորհրդակցություններ, համաժողովներ և սեմինարներ,
- 4) հանդիպումներ պաշտպանության/գլխավոր շտաբների պատվիրակությունների միջև՝ Կողմերի պետությունների զինված ուժերի զարգացման վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակման և համագործակցության պահանջների պարզաբանման նպատակով,
- 5) ուսումնասիրություններ և գործնական ուսուցում բարձրագույն ռազմական ակադեմիաներում ու ռազմական հետազոտությունների և զարգացման հաստատություններում, տարբեր ոլորտներում դասախոսների և վերապատրաստվողների փոխանակում,
- 6) փորձագիտական խորհրդատվություն և օժանդակություն, մասնավորապես, պատվերների իրականացում, հետազոտություն և զարգացում, սպառազինության և տեխնիկայի կապիտալ վերանորոգում և վերականգնում զինված ուժերի կարիքների համար,
- 7) դիտորդների մասնակցություն զորավարություններին,
- 8) մասնակցություն խաղաղապահ առաքելությունների և մարդասիրական օժանդակության գործողություններին,
- 9) տեղեկատվության, փաստաթղթերի և ուսումնական նյութերի փոխանակում,
- 10) մշակութային և սպորտային միջոցառումների կազմակերպում և մասնակցություն:

2. Անհրաժեշտության դեպքում Կողմերի պետությունների պաշտպանության նախարարները խորհրդակցություններ

կանցկացնեն փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի շուրջ:

3. Կողմերի պետությունների պաշտպանության նախարարները կարող են լիազորել նաև իրենց ենթակա այլ ստորաբաժանումներին՝ կապեր պաշտպանելու և սույն Համաձայնագրի դրույթների իրականացմանը մասնակցելու համար:

ՀՈԴՎԱԾ 5

Համագործակցության ամենամյա ծրագրեր

1. Տվյալ տարվա համագործակցության հիմքը փոխադարձաբար ընդունված համագործակցության ծրագիրն է:

2. Ամենամյա համագործակցության ծրագիրը կներկայացվի, և դրա հետ կապված առաջարկություններ կներկայացվեն այն տարվա սեպտեմբերի 1-ին, որը նախորդում է այն տարվան, որի համար կազմվում է ծրագիրը:

3. Ամենամյա համագործակցության ծրագիրը կհամաձայնեցվի և կստորագրվի Կողմերի լիազոր ներկայացուցիչների կողմից այն տարվա նոյեմբերի 1-ին, որը նախորդում է այն տարվան, որի համար կազմվում է ծրագիրը:

4. Ամենամյա համագործակցության ծրագրում կնշվեն կոնկրետ պարտավորությունները, դրանց կատարման ձևերը, ժամկետներն ու վայրը, մասնակիցների թիվը, ինչպես նաև Կողմերի իրավասու մարմինները:

5. Համաձայնեցված ամենամյա համագործակցության ծրագիրը կարող է փոփոխվել Կողմերի համաձայնությամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 6

Չինվորական և քաղաքացիական անձնակազմի կարգավիճակը

Մի Կողմի զինվորական և քաղաքացիական անձնակազմի կարգավիճակը սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով մյուս Կողմի պետության տարածքում գտնվելու ժամանակ սահմանվում է երկու Կողմերի համար պարտադիր՝ միջազգային համաձայնագրերի դրույթներով:

ՀՈՂՎԱԾ 7

Գաղտնի տեղեկատվության պաշտպանությունը

1. «Գաղտնի տեղեկատվություն» նշանակում է տեղեկատվություն, որը, անկախ իր արտահայտման ձևից (ներառյալ մշակման փուլը), պահանջում է պաշտպանություն չթույլատրված բացահայտումից:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված գաղտնի տեղեկատվությունը պետք է ունենա իր բովանդակության համարժեք անվտանգության աստիճանի դասակարգում՝ համաձայն յուրաքանչյուր Կողմի ազգային օրենսդրության:

3. Կողմերն ընդունում են, որ հետևյալ աստիճանների դասակարգումները լիովին համապատասխանում են միմյանց.

Լեհաստանի Հանրապետություն	Հայաստանի Հանրապետություն	Անգլերեն համարժեքը
ZASTRZEZONE	ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ	RESTRICTED
POUFNE	ԳԱՂՏՆԻ	CONFIDENTIAL
TAJNE	ԳԱՂՏՆԻ	SECRET
ŚCISLE TAJNE	ՀՈՒՅԺ ԳԱՂՏՆԻ	TOP SECRET

4. Հիմնվելով իրենց օրենսդրության վրա՝ Կողմերը կձեռնարկեն ցանկացած միջոց՝ գաղտնի տեղեկատվությունը պաշտպանելու նպատակով, որը ստացվել է սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն, մյուս Կողմից կամ առաջացել է մյուս Կողմի հետ կնքած այն պայմանագրի հետ կապված, որը պահանջում է գաղտնի տեղեկատվության ստացում: Նրանք պետք է այդ տեղեկատվության համար ապահովեն, որ այն ունենա առնվազն նմանատիպ պաշտպանություն, որը պահանջվում է իրենց գաղտնի տեղեկատվության համար՝ ունենալով անվտանգության համապատասխան աստիճանի դասակարգում:

5. Սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն փոխանակված գաղտնի տեղեկատվությունը պետք է օգտագործվի բացառապես այն նպատակով, որի համար փոխանցվել է:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ կետում հիշատակված տեղեկատվությունը Կողմերը չպետք է բացեն երրորդ կողմերի համար առանց տվյալ տեղեկատվությունը գաղտնիացրած Կողմի համապատասխան մարմնի կամ լիազոր անձի նախնական համաձայնության:

7. Սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն փոխանակված գաղտնի տեղեկատվությունը կարող է հասանելի լինել միայն այն

անձանց համար, որոնց գործառույթները օրինականացնում են դրա ձեռքբերումը, և որոնք լիազորված են օգտվելու դրանից պարտադիր անվտանգության թույլտվությունից հետո: Անվտանգության թույլտվությունը պետք է հավասարապես խիստ լինի, ինչպես պահանջվում է համապատասխան դասակարգման աստիճանով գաղտնիացված ազգային գաղտնի տեղեկատվություն ձեռք բերելու նպատակով տրվող անվտանգության թույլտվության համար:

8. Գաղտնի տեղեկատվությունը պետք է փոխանցվի դիվանագիտական կամ ռազմական սուրհանդակների միջոցով: Յուրաքանչյուր Կողմի իրավասու պետական մարմինը պետք է հաստատի գաղտնի տեղեկատվության ստացումը և դա փոխանցի գաղտնի տեղեկատվության պաշտպանությանն առնչվող ազգային օրենսդրությանը համապատասխան:

9. Եթե Կողմերից մեկը հայտնաբերի, որ տեղի է ունեցել մյուս Կողմի գաղտնի տեղեկատվության չթույլատրված բացահայտում, ապա պետք է այդ մասին անմիջապես տեղեկացնի այդ Կողմին: Գաղտնի տեղեկատվության փոխադարձաբար պաշտպանության վերաբերյալ օրենսդրության խախտումները պետք է քննվեն և հետապնդվեն այն Կողմի պետական մարմինների կողմից, որի տարածքում կամ որի մեղքով տեղի է ունեցել խախտումը: Այդ Կողմը, որքան հնարավոր է շուտ, պետք է տեղեկացնի մյուս Կողմին իրականացված քննության արդյունքների մասին: Անհրաժեշտության դեպքում Կողմերը կհամագործակցեն քննության գործում:

10. Սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն Կողմերի միջև փոխանակված գաղտնի որևէ տեղեկատվություն պետք է պաշտպանվի Կողմերի կողմից, համաձայն նրանց պետության օրենսդրության, նաև սույն Համաձայնագրի դադարեցումից հետո:

11. Պաշտպանական խնդիրներին առնչվող գաղտնի տեղեկատվության փոխանակման պաշտպանության համար պատասխանատու մարմիններն են.

- լեհական կողմից՝ ռազմական տեղեկատվության ծառայությունը,
- հայկական կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի գլխավոր շտաբի 8-րդ բաժինը:

ՀՈԴՎԱԾ 8

Համագործակցության ֆինանսավորումը

1. Համագործակցության միջոցառումների ֆինանսավորումը պետք է իրականացվի հետևյալ սկզբունքներին համապատասխան.

1) ուղարկող կողմը պետք է ապահովի և հոգա հետևյալ ծախսերը.

ա) ուղևորություն դեպի ընդունող կողմի պետություն և վերադարձ այդ պետությունից,

բ) անձնակազմի պահանջվող ապահովագրություն, ներառյալ առողջության և վնասվածքներից ապահովագրումը,

գ) ընդունող կողմի պետության մարմինների կողմից պահանջվող՝ իր տարածք մուտք գործելու և այդ տարածքից մեկնելու փաստաթղթերը:

2) Ընդունող կողմը պետք է ապահովի և հոգա հետևյալ ծախսերը.

ա) սնունդ և կեցություն,

բ) փոխադրումներ այցի ծրագրի շրջանակներում:

2. Անհետաձգելի դեպքերում ընդունող կողմը ուղարկող կողմի գինվորական և քաղաքացիական անձնակազմին կտրամադրի բժշկական և ատամնաբուժական օգնություն: Այս օգնության ծախսերը ուղարկող կողմը ընդունող կողմին կհատուցի կտրոնները ստանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում:

3. Կողմերն առանձին համաձայնագրերի և լրացուցիչ արձանագրությունների միջոցով կարող են համաձայնության գալ այլ ֆինանսական սկզբունքների վերաբերյալ (ոչ նրանք, որոնք նշված են 1-ին կետում):

4. Ռազմական կրթության հաստատություններում կամ ռազմական ակադեմիաներում ուսման, ինչպես նաև գորավարժությունների, վարժանքների կամ խաղաղապահ գործողությունների իրականացման հետ կապված ֆինանսական համաձայնությունները պետք է սահմանվեն առանձին համաձայնագրերում:

ՀՈԴՎԱԾ 9

Իրավասու պետական մարմիններ

Սույն Համաձայնագրի իրականացման համար Կողմերի իրավասու պետական մարմիններն են.

- լեհական կողմից՝ ազգային պաշտպանության նախարարը, էկոնոմիկայի և աշխատանքի նախարարը,
- հայկական կողմից՝ պաշտպանության նախարարը:

ՀՈԴՎԱԾ 10

Տարածայնությունները

Սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման հետ կապված տարածայնությունները պետք է կարգավորվեն բացառապես Կողմերի միջև՝ խորհրդակցությունների միջոցով:

ՀՈԴՎԱԾ 11

Եզրափակիչ դրույթներ

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում վերջին գրավոր ծանուցումը ստանալու օրը, որով Կողմերը դիվանագիտական ուղիներով միմյանց ծանուցում են Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար պահանջվող՝ ազգային օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի կատարման մասին:

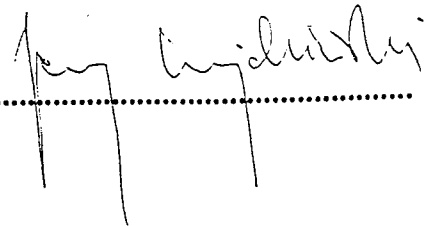
2. Սույն Համաձայնագիրը կնքվում է անորոշ ժամկետով: Այն կարող է դադարեցվել յուրաքանչյուր Կողմի կողմից՝ ծանուցման միջոցով: Այդ դեպքում Համաձայնագիրը դադարում է ծանուցման օրվանից վեց ամիս անց:

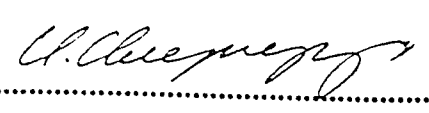
3. Սույն Համաձայնագիրը կարող է փոփոխվել Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ, ինչը ձևակերպվում է գրավոր արձանագրություններով, որոնք պետք է համարվեն սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասը և ուժի մեջ մտնեն սույն հոդվածի դրույթների համաձայն:

Կատարված է Վարչավա քաղաքում 2004 թ. սեպտեմբերի 6-ին, երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ լեհերեն, հայերեն և անգլերեն, ընդ որում՝ բոլոր տեքստերը հավասարազոր են: Դրանց մեկնաբանության ժամանակ առաջացած որևէ տարածայնության դեպքում նախապատվությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ՝

.....

.....

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 5 stycznia 2005 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*